

Om konsten att tala och konsten att lyssna

José Luis Ramírez

Jag har många gånger talat om sambandet mellan konsten att tala och konsten att lyssna som det enda kloka "över-vägande" sättet att förstå och handla. Mitt återkommande citat om Antonio Machados poem avser just att hävda samma sak. Vi ska reflektera *bakåt* samtidigt som vi rör oss *framåt*. Det handlar om den personliga *reflexionen* men det gäller också att uppmärksamma vad den andre säger, när vi själva kommunicerar vårt synsätt och förståelse.

Den äkta dialogen ska befästa vår personliga erfarenhet med hjälp av ett uppmärksamt beaktande av det man säger till varandra. Livets lärande innebär ett klokt hörande som påverkar vårt sägande. Det gäller att inte enbart hävda, utan också reflektera. Inte mindre att beakta den andres väg i sin *dis-kurs* (notera etymologin av ordet "*kurs*" från latinet, med betydelse "*lopp*" och "*förlopp*") och *för-stå* det i *jäm-för*-else med vår egen *er-far*-en-het. Alla sådana ord ger uttryck åt vårt livs väg-vandring (vårt "*fara*" och "*föra*").

Jag har alltid gillat de s.k. "etymologierna", som avslöjar hur och varför ett ut-tryck kommit till och hur det "ut-trycker" vår er-faren-het. Vår förståelse av orden som vi använder i gemenskap med varandra ger uttryck om ett gemensamt utvecklade medvetenhet om vår värld och vårt liv. Med fördelen dessutom, att utvecklas och förändras under kommunikationen med varandra.

Min långvariga syssla med "samhällsplaneringen" hjälpte mig att förstå hur erfarenheten utvecklas i dialog med varandra. I gemensam dialog hjälper vi varandra (om den förs och utvecklas gemensamt på bra sätt) till en allt bättre kännedom om oss själva och om våra handlingar. Ordet "er-faren-het" är väldigt centralt i vårt sällskapande liv med varandra. .Er-faren-heten blir kodifierad i ett gemensamt ständigt utvecklat språk och i våra handlingar.